

Utlåtande 2012:78 RVII (Dnr 325-2451/2011)

Överenskommelse mellan Stockholms läns landsting och kommunerna i Stockholms län om samverkan när en individ behöver praktisk hjälp med egenvård
Rekommendation från Kommunförbundet Stockholms län

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Överenskommelse mellan Stockholms läns landsting och kommunerna i Stockholms län om samverkan när en individ behöver praktisk hjälp med egenvård godkänns, bilaga.

Föredragande borgarrådet Anna König Jerlmyr anför följande.

Ärendet

Socialstyrelsens föreskrift ”Bedömningen av om en hälso- och sjukvårdsåtgärd kan utföras som egenvård” (SOSFS 2009:6) trädde i kraft den 15 juli 2009. Enligt föreskriften ska huvudmännen säkerställa att det finns övergripande rutiner för samverkan i samband med egenvård när individen behöver praktisk hjälp.

En arbetsgrupp med representanter från kommunerna och landstinget har arbetat fram ett förslag som skickats på tjänstemannaremiss till kommunerna, landstinget och brukarorganisationer och därefter presenterat ett slutligt förslag.

Överenskommelsen innebär att rutiner skapas, att kommunerna och landstinget har en gemensam tolkning av begreppet egenvård samt tydliggör ansvaret för bedömning, planering och uppföljning av egenvård. Överenskommelsen

ska följas av dem som arbetar på uppdrag åt parterna, oavsett om det är privat eller egen regi som utför insatsen.

Gränsdragning

Gränsen för vad som är egenvård och vad som är hälso- och sjukvård kan inte anges generellt utan är beroende av omständigheterna i varje enskild situation. Det är behandlande legitimerad personal som gör bedömningen.

Den egenvård som patienten utför – med eller utan hjälp – räknas inte som hälso- och sjukvård. Behövs hjälp av legitimerad personal är åtgärden dock att betrakta som hälso- och sjukvård. Hälso- och sjukvårdspersonalens bedömning, planering och uppföljning av en egenvårdåtgärd räknas som hälso- och sjukvård och omfattas av hälso- och sjukvårdslagstiftningen. Om patienten drabbas av eller utsätts för risk att drabbas av allvarlig skada eller sjukdom på grund av bedömningen om egenvård ska även detta anmälas till Socialstyrelsen enligt Lex Maria (3 Kap 5§ Patientsäkerhetslagen).

Bedömning av egenvård

Egenvård tydliggör den vuxne individens eget ansvar. En individuell bedömning av patientens hälsotillstånd och förmåga att ta ansvar för egenvården görs av legitimerad personal. Vid bedömningen ska hänsyn tas till patientens hela livssituation och en riskanalys ska göras för att bedöma om patienten på ett säkert sätt kan få praktisk hjälp med att utföra egenvården.

Barn/elever kan inte ha ett självständigt ansvar för sin egenvård. För barn ska det särskilt beaktas att den personal som ska hjälpa till med egenvården kan ansvara för åtgärden.

Samråd

Samråd sker antingen genom kontakt med aktuell chef eller via gemensam vårdplanering. När legitimerad personal bedömt att patienten behöver hjälp med egenvård ska, efter samtycke, ett samråd ske med socialtjänsten eller den aktör i kommunal verksamhet som kan behöva hjälpa till med egenvården.

Egenvård med hjälp

För att säkerställa samrådet i planeringen, underlätta beslut om bistånd med praktisk hjälp enligt SoL samt för att säkerställa information vid egenvård kan en särskild blankett användas, Planeringsblankett, eller motsvarande dokumentation enligt föreskriften.

Uppföljning

Erfarenheterna av denna överenskommelse ska följas upp årligen med start första halvåret 2013 av Kommunförbundet Stockholms län (KSL) och Stockholms läns landsting (SLL). Resultatet av uppföljningen kan medföra justeringar av överenskommelsen.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret för yttrande.

Stadsledningskontoret är positivt inställt till den föreslagna överenskommelsen mellan Stockholms läns landsting och kommunerna i Stockholms län om samverkan när en individ behöver praktisk hjälp med egenvård. Kommunikationen om beslut om egenvård förtydligas och minskar risken för missförstånd mellan de olika huvudmännen. Stadsledningskontoret ser heller inga ökade kostnader till följd av överenskommelsen.

Mina synpunkter

Jag anser att det är en bra överenskommelse som nu föreslås och som utgår från den enskilda människans behov och önskemål. Överenskommelsen rör samverkan när en individ behöver praktisk hjälp med egenvård. Med denna överenskommelse blir det en större likställighet och det finns goda förutsättningar för en tydlig kommunikation om beslut om egenvård. Detta minskar risken för missförstånd mellan de olika huvudmännen.

Jag delar också stadsledningskontorets uppfattning att det är bra att en uppföljning av överenskommelsen startar i ett tidigt skede.

Bilaga

Överenskommelse mellan Stockholms läns landsting och kommunerna i Stockholms län om samverkan när en individ behöver praktisk hjälp med egenvård

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Överenskommelse mellan Stockholms läns landsting och kommunerna i Stockholms län om samverkan när en individ behöver praktisk hjälp med egenvård godkänns, bilaga.

Stockholm den 16 maj 2012

På kommunstyrelsens vägnar:
STEN NORDIN

Anna König Jerlmyr

Ylva Tengblad

ÄRENDET

Socialstyrelsens föreskrift ”Bedömningen av om en hälso- och sjukvårdsåtgärd kan utföras som egenvård” (SOSFS 2009:6) trädde i kraft den 15 juli 2009.

Enligt föreskriften ska huvudmännen säkerställa att det finns övergripande rutiner för samverkan i samband med egenvård när individen behöver praktisk hjälp.

En arbetsgrupp med representanter från kommunerna och landstinget har arbetat fram ett förslag som skickats på tjänstemannaremiss till kommunerna, landstinget och brukarorganisationer och därefter presenterat ett slutligt förslag.

Överenskommelsen innebär att rutiner skapas, att kommunerna och landstinget har en gemensam tolkning av begreppet egenvård samt tydliggör ansvaret för bedömning, planering och uppföljning av egenvård. Överenskommelsen ska följas av dem som arbetar på uppdrag åt parterna, oavsett om det är privat eller egen regi som utför insatsen.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret för yttrande.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 16 mars 2012 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret är positivt inställd till den föreslagna överenskommelsen mellan Stockholms läns landsting och kommunerna i Stockholms län om samverkan när en individ behöver praktisk hjälp med egenvård. Kommunikationen om beslut om egenvård förtydligas och minskar risken för missförstånd mellan de olika huvudmännen. Stadsledningskontoret ser heller inga ökade kostnader till följd av överenskommelsen.

Stadsledningskontoret anser att överenskommelsen tar upp en stor del av de situationer som kan bli aktuella men välkomnar att uppföljningen inleds redan första halvåret 2013 och att det då finns möjlighet att göra justeringar i överenskommelsen.

Stadsledningskontoret föreslår att överenskommelse mellan Stockholms läns landsting och kommunerna i Stockholms län om samverkan när en individ behöver praktisk hjälp med egenvård tillstyrks med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.